

Posudek vedoucího diplomové práce

Název práce: Jak ženy prožívají čas rodičovské dovolené?

Autor práce: Ing. Bc. Ivana Součková

Studijní program: Pedagogika volného času (NMgr.)

Posudek vypracoval: PaedDr. Petr Bauman, Ph.D.

Datum: 5. 5. 2023

Posuzovaná diplomová práce vychází z vlastního zájmu a zkušenosti autorky. Považuji ji za cenný příspěvek k prozkoumávání tematiky „volného času“ či „prožívání času“. Cílem autorky bylo „přispět k porozumění tomu, jak ženy prožívají čas rodičovské dovolené jako specifické období svého života a pokusit se nahlédnout, v jakých souvislostech o svém prožívání času uvažují a také případně, jak v tomto kontextu uvažují o volném čase“ (s. 6). Zvolila kvalitativní přístup založený na celkem pěti rozhovorech se čtyřmi respondentkami a následné interpretativní fenomenologické analýze. V tomto ohledu považuji za zajímavě uchopený „bod 0“ této analýzy, kdy autorka před realizací vlastního výzkumného šetření věnovala celou první kapitolu reflexi toho, jak chápe (a sama prožívala) čas rodičovské dovolené.

Předložená práce svým rozsahem i formálním zpracováním splňuje požadavky kladené na diplomové práce obhajované na TF JU. Opírá se přibližně o dvě desítky vhodně zvolených zdrojů, včetně zdrojů cizojazyčných.

Jako vedoucí práce velmi oceňuji poctivý přístup studentky k práci i konzultacím (byť s limity, které přinášelo její rodinné a pracovní vytížení, přičemž bylo místy až dojemné sledovat, jak se tato skutečnost odráží i v realizovaných rozhovorech), a především její angažovanost a zájem proniknout k podstatě zkoumaných jevů. Mám za to, že se podařilo zpracovat solidní kvalitativní výzkum, který přinesl i zajímavé poznatky. Cením zvláště to, jak autenticky se autorce podařilo respondentky „rozmluvit“.

Zároveň předloženou diplomovou práci vnímám i jako metodologickou výzvu. Z textu bylo patrné, jak osobní toto téma pro autorku je. Díky osobní zkušenosti se jí podařilo velmi se respondentkám i zkoumaným jevům přiblížit. Na druhou stranu je zde také patrné určité zápolení s tím, jak s vlastní subjektivitou a vlastní zkušeností v kontextu kvalitativního výzkumu naložit. Proto oceňuji i to, jak transparentně studentka do textu diplomové práce začlenila vlastní výchozí stanovisko a vlastní zkušenost, aby čtenář mohl posoudit, jak data z rozhovorů interpretuje. Zároveň bylo zajímavé sledovat, jak (možná intuitivně, ale dle mého mínění velmi zajímavě a autenticky) autorka ohledává hranice participativního výzkumu, kdy respondentky byly skutečně „komunikačními partnery“. V určitých momentech se dokonce role tazatele a respondenta obracela (otázky začaly klást respondentky výzkumnici ona a jim sdělovala svůj postoj). Samozřejmě k tomu patří i určitá obava, která je v textu formulována, do jaké míry je ještě přijatelné zasahovat do rozhovoru vlastní zkušeností a „navádět“ tak respondentky k určitému úhlu pohledu. Mám však za to, že v tomto ohledu nebyla překročena přijatelná mez. Naopak myslím, že

posuzovaná diplomová práce je zajímavá právě tím, jak se její autorka právě na této pomyslné „hraně“ pohybovala.

Domnívám se, že si autorka velmi dobře poradila také s analýzou dat. Zde musím uvést, že i pro mne jako vedoucího diplomové práce bylo velmi zajímavé analýzu dat a následnou interpretaci identifikovaných témat diskutovat. Oceňuji i snahu studentky vztahovat témata identifikovaná ve výpovědích respondentů k odborné literatuře, včetně literatury zahraniční. Jako možnou slabinu vidím počet realizovaných rozhovorů a počet oslovených respondentů, případně také skutečnost, že se nepodařilo „zalovit i v trochu jiných vodách“ (např. oslovit ženy, které nemají vysokoškolské vzdělání, jsou jinak sociálně situované apod.).

Jako nedostatek práce vnímám absenci kapitoly (nebo jinak pojaté souvislejší pasáže) „diskuse“, systematictěji věnované tomu, jak sama autorka vnímá silné a slabší stránky svého výzkumného šetření, jak její výzkum koresponduje s tím, co je uvedeno v literatuře, apod. Případně by bylo zajímavé věnovat také pozornost otázce, nakolik výpovědi respondentů korespondují s teorií (volného) času uvedenou ve druhé kapitole. Proto navrhuji věnovat těmto otázkám prostor v rámci obhajoby.

Domnívám se, že předložená diplomová práce splňuje stanovené požadavky; doporučuji ji k obhajobě a na základě výše uvedených důvodů navrhuji hodnocení stupněm „**výborně až velmi dobře**“, podle průběhu obhajoby.